

Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen

aan: de raad van de gemeente Teylingen

zaaknummer: Z-25-465482
Datum collegevergadering: 26 mei 2026
datum raadsvergadering: 2 juli 2026
agendapunt:
portefeuillehouder: Dhr. F. Nederstigt
behandelend ambtenaar: Angèle Vermue
emailadres: a.vermue@hltsamen.nl
programma: Bestuur

Wij stellen voor:

1. De nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen gemeente Teylingen vast te stellen.
-

Inleiding

Risicomanagement betekent het systematisch herkennen, analyseren en beheersen van risico's die het behalen van organisatiedoelen kunnen belemmeren. Het gaat hierbij om gebeurtenissen of ontwikkelingen die kunnen leiden tot financiële, operationele, strategische of maatschappelijke gevolgen voor de gemeente, en waarop de organisatie enige mate van invloed kan uitoefenen.

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

en de Gemeentewet stellen eisen aan het inzichtelijk maken van risico's en het weerstandsvermogen.

Om hieraan te voldoen en een professionele en transparante aanpak te borgen, is het wenselijk een nota op te stellen die richting geeft aan risicomanagement binnen gemeente Teylingen.

Met deze nota wordt een uniforme aanpak geborgd en wordt bijgedragen aan een integraal inzicht in de risico's die het behalen van de gemeentelijke doelstellingen kunnen beïnvloeden.

In de collegevergadering van 6 januari 2026 heeft het college de initiële nota risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld. Tijdens de gezamenlijke auditcommissie van 10 februari 2026 zijn hierover vragen gesteld die aanleiding gaven tot aanpassing van de nota. Deze vragen hadden betrekking op de rollen en verantwoordelijkheden van de raad, het college en de ambtelijke organisatie en ook op een nadere toelichting op de top 10 risico's in relatie tot het grensbedrag.

Daarnaast is door het team Bedrijfsinformatie en Compliance een pilot gestart in samenwerking met het IBD (Informatiebeveiligingsdienst), waarbij een andere

risicomatrix gehanteerd wordt dan in de initiële nota. Voor eenduidigheid binnen HLTsamen en om de vragen van de auditcommissie te beantwoorden, leggen we een herziene versie van de nota risicomanagement en weerstandsvermogen aan het college en de raad voor.

Bestaand kader en context

Op grond van artikel 212 van de Gemeentewet stelt de gemeenteraad de uitgangspunten voor het financieel beleid vast. Het BBV schrijft in artikel 11, lid 2b, voor dat gemeenten inzicht geven in hun risico's en weerstandsvermogen via de planning- en controlcyclus. Binnen deze kaders is het van belang dat de gemeente inzicht heeft in zowel de aard en omvang van risico's als de mate waarin zij financieel in staat is eventuele tegenvallers op te vangen.

De nota beschrijft onder meer het wettelijk kader, de systematiek voor risicobeoordeling, het weerstandsvermogen en de inrichting van het risicoregister.

Beoogd effect

Met het vaststellen van de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen wordt gewerkt aan een organisatie breed gedragen aanpak voor risicobeheersing en ontstaat inzicht in de mate waarin gemeente Teylingen in staat is om tegenvallers op te vangen.

Statement / kernboodschap risicomanagement

Goed openbaar bestuur vraagt om een voortdurende balans tussen de leefwereld waarin inwoners de effecten van beleid ervaren en de systeemwereld van regels, procedures en verantwoording. Binnen gemeente Teylingen handelen bestuurders en ambtenaren vanuit gestelde normen en waarden, met oog voor zowel het belang van onze inwoners, als wet- en regelgeving.

In de uitoefening van hun publieke taak streven bestuurders en ambtenaren naar een zo volledig mogelijk inzicht in de bijbehorende risico's. Zij beoordelen deze risico's op uniforme wijze, met inachtneming van maatschappelijke impact. Ook treffen zij passende maatregelen om de risico's te beheersen. Dit proces is een gezamenlijke verantwoordelijkheid die bestuurders en ambtenaren oppakken door continu te leren en te verbeteren.

Argumenten

1.1 De nota versterkt de bestuurlijke en organisatorische basis voor risicomanagement.

In een complexe omgeving waarin risico's toenemen, is het noodzakelijk deze risico's systematisch te identificeren, te beoordelen en waar nodig te beheersen.

De nota legt vast hoe gemeente Teylingen omgaat met het identificeren, beoordelen, beheersen en rapporteren van risico's. Daarmee ontstaat een heldere werkwijze en een eenduidige taal binnen de organisatie. Tegelijkertijd is inzicht nodig in het financiële weerstandsvermogen om onverwachte tegenvallers te kunnen opvangen.

1.2 De nota draagt bij aan de professionalisering van risicomanagement. Binnen het vakgebied wordt vaak gesproken over vier volwassenheidsfasen van risicomanagement: fase 1 Reactief, fase 2 Wetgeving, fase 3 Proactief en fase 4 Waarde.

Gemeente Teylingen bevindt zich aan het einde van fase 2 (wetgeving). De ambitie is om door te groeien naar fase 3: *proactief risicomanagement*, waarin structureel aandacht is voor risicobereidheid en de koppeling tussen risico's, doelstellingen en besluitvorming. Deze nota biedt hiervoor het beleidsmatige kader. Zij is gebaseerd op het BBV, het *Three Lines Model* en actuele inzichten uit het vakgebied audit & control.

1.3 De nota vergroot het risicobewustzijn binnen de organisatie. De medewerkers en

management weten beter welke stappen zij moeten nemen bij het signaleren en beheersen van risico's.

1.4 De nota zorgt voor verankering van risicomanagement in de planning- en controlcyclus. Het risicoregister wordt periodiek geactualiseerd en de uitkomsten daarvan worden opgenomen in de begroting en jaarrekening.

1.5 De nota bevordert eenduidigheid en duidelijkheid binnen de organisatie. De in de nota opgenomen risicomatrix sluit aan bij de risicomatrix die HLTsamen gebruikt in de pilot met het IBD. Hierdoor wordt binnen de organisatie één uniforme methodiek voor risicobeoordeling toegepast. Ook houden we rekening met de toekomstige wettelijke kaders, waarbij BIO2 en CBW naar verwachting in Q2 2026 in werking treden. Daarnaast verduidelijkt de nota de rollen en verantwoordelijkheden van de raad, het college en de ambtelijke organisatie. Dit draagt bij aan een duidelijke bestuurlijke en ambtelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

Kanttekeningen

1.1 De risico-inventarisatie blijft deels subjectief en vereist continue actualisatie.

1.2 De implementatie van het kader vraagt om continue aandacht vanuit de organisatie om risicomanagement te verankeren in de dagelijkse werkprocessen.

Financiële consequenties

De ambitie voor fase 3: proactief risicomanagement vraagt extra inzet van de organisatie. Tegelijkertijd staat de organisatie voor de opgave van de heroverwegingen en de bestaande werkdruk. Risicomanagement kan ondersteunen bij het maken van bewuste keuzes en kan daarmee bijdragen aan een doelmatige inzet van middelen. De uitvoering van de nota vereist geen aanvullende financiële middelen. Voor specifieke beheersmaatregelen kan per geval dekking nodig zijn.

Juridisch kader

Op grond van artikel 212 van de Gemeentewet stelt de raad de uitgangspunten voor financieel beleid vast. Op grond van artikel 11, lid 2, sub c van het BBV bevat de paragraaf betreffende het weerstandsvermogen en risicobeheersing een inventarisatie van de weerstandscapaciteit en de risico's, alsmede het beleid daaromtrent.

Aanpak, uitvoering en participatie

De nota wordt in werking gesteld na besluitvorming door de gemeenteraad. Het risicoregister wordt halfjaarlijks geactualiseerd. De top10 risico's wordt gerapporteerd via de begroting en jaarrekening.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)

Dit voorstel betreft een beleidsnota voor de gemeente Teylingen. Een gelijkkluidend raadsvoorstel wordt ook aangeboden aan de gemeenteraden van Hillegom en Lisse en het bestuur van HLTsamen. De nota bevordert uniformiteit en samenwerking tussen gemeente Hillegom, Lisse, Teylingen en HLTsamen. Dezelfde uitgangspunten, definities en procedures worden gehanteerd voor risicomanagement en weerstandsvermogen, wat de vergelijkbaarheid en consistentie versterkt.

Urgentie

Vaststelling is wenselijk in aanloop naar de actualisatie van de P&C cyclus en vanwege de toenemende risico's binnen het publieke domein.

Met de begroting 2027 wordt een eerste stap gezet richting proactief risicomanagement.

De nota risicomanagement treedt met ingang van de begroting 2027 in werking.

Evaluatie

De nota wordt periodiek herzien bij wetswijzigingen of relevante organisatorische veranderingen.

Bijlagen en achtergrondinformatie

1. Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen gemeente Teylingen
2. Informatie per risico.
3. Kans x impact tabellen voor de verschillende risicogebieden.
4. Wijzigingstabel initiële en herziene nota.

Namens het college van Teylingen,

Dhr. Jeroen F.A. Tomassen
Secretaris

Mevr. C.G.J. Breuer
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het voorstel van het college van 26 mei 2026 met als onderwerp **Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen**

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op artikel 212 Gemeentewet en het Besluit begroting en verantwoording,

Besluit:

1. De nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen gemeente Teylingen vast te stellen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 2 juli 2026,

Mevr. M. van Egeraat
Griffier

Mevr. C.G.J. Breuer
Voorzitter